

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

21-06-2010

Sayı :B.11.0.SGB.0.01.00.610.01/4195
Konu :Adana Milletvekili Sayın
Yılmaz TANKUT'un
yazılı soru önergesi.

7/14191
GK:157

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) TBMM Başkanlığı'nın 10.05.2010 tarihli ve AN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/14191-22802/46978 sayılı yazısı.

b) Başbakanlığın 14.05.2010 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-212-11/2217 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Sayın Yılmaz TANKUT tarafından Sayın Başbakanımıza yöneltilen ve Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri 7/14191 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

EK :

1) Cevap formu (3 Sayfa)

DAĞITIM:

TBMM Başkanlığı
Başbakanlık

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN YILMAZ TANKUT'UN
7/14191 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

Araç muayene istasyon hizmetlerinin özelleştirilmesiyle bu alanda sayısız araç sahibinin çeşitli nedenlerden ötürü mağdur olduğu sık sık basında yer almaktadır. 2007 yılında yerli ve yabancı şirketlerin oluşturduğu konsorsiyuma devredilen bu hizmetin ifası sırasında karşılaşılan pek çok sorun haklı olarak şikayetlere konu olmaktadır.

Bunlardan bazıları şöyledir:

1. Araç muayenesinde gecikilen bir gün bile olsa bu bir günlük gecikme 30 güne tamamlanmakta ve aylık yüzde 5 gecikme cezası alınmaktadır.
2. Ücretler sadece nakit olarak alınırken, kredi kartı gibi çağdaş ödeme tercihlerine yer verilmemektedir.
3. Muayene parasını peşin ödeyen araç sahibi, eksikliği bir ay içinde gideremezse, yeniden ayrı bir ücret ödemek zorunda bırakılmaktadır.
4. Askerlik ya da uzun süre yurt dışına çıkma gibi zorunlu hallerde muayene gününü geçen süreye gecikme cezası uygulanmaktadır.
5. Ya çevredeki 'anlaşmalı servisçilere/ tamircilere iş çıkarmak için' ve/veya bir aylık zamanı aşma hedefiyle araçlardaki eksiklikler bilerek abartılmaktadır.
6. Araç muayene istasyonlarında müşteri konumundaki vatandaşlar hor ve hakir görülmekte, kısa zaman için de olsa onların yararlanabileceği kapalı çağdaş bir ortam sunulmamaktadır.

Şikayetler özetle böyledir.

Bu özelleştirme için öne çıkarılan bir gerekçe de, "Avrupa Birliği normlarına uyum" idi. Bu sorun ve şikayetlerin hangisi AB normlarına uygun, hangisi değil; takdirlerinize sunuyorum. Ama bu sıkıntıların bazı vatandaşımıza reva görülmesi kabulümüz olamaz. Kendi vatandaşımızı hor ve hakir gören bir anlayışı, dayatmanın ve zorbalığın reva görüldüğü kendi vatandaşımızı yolunacak kaz gibi gören bir zihniyeti ortadan kaldırmak devletin asli görevi olmalıdır.

CEVAPLAR:

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 35 inci maddesinde, muayene süresi geçirilen her ay için muayene ücreti, yetki verilen gerçek veya tüzel kişi ya da alt işleticiler tarafından % 5 fazlası ile tahsil edilerek, tahsil edilen gecikme bedelinin tamamının hazineye aktarılması gerektiği hükmü yer almaktadır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda; muayene süresi geçirilen araçlardan tahsil edilen gecikme bedelleri aylık olarak belirtildiğinden muayene süresinin bir gün veya bir ay geçirilmesi durumunda aynı gecikme bedeli alınmaktadır.

Ayrıca, araç muayene istasyonlarında muayene ücretlerinin kredi kartı aracılığıyla ödenmesi hususundaki çalışmalar ise devam etmektedir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunun 35. maddesinin 6. fıkrasında "Muayene istasyonlarında bulunacak makine, araç, gereç ile personelin nitelikleri, işletme, çalışma ve denetleme usulleri ve işletme belgesi ile diğer şartlar ve esaslar Ulaştırma Bakanlığınca çıkarılacak Yönetmelikte gösterilir." Hükmü yer almaktadır.

Bu itibarla yayımlanarak yürürlüğe giren "Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelik" in 8 inci maddesi ile muayene sonuçları dört grupta değerlendirilmiş ve araç muayene raporlarının onaylanmamasına neden olan "Ağır Kusur" ve "Emniyetsiz" tanımları yapılarak "Ağır Kusurlu" ve "Emniyetsiz" oldukları tespit edilen araçlar ile ilgili yapılacak iş ve işlemler tarif edilmiştir.

Buna göre;

AĞIR KUSUR: Aracın muayenesi sonucunda tamirine ihtiyaç duyulacak derecede eksiklikler tespit olunması halinde, sözkonusu eksiklikler Araç Muayene Raporuna işlenir.

Bu eksikliklerin giderilerek aracın yeniden muayeneye gelmesi amacıyla; Araç Muayene Raporunda bir aylık süre tanındığı belirtilerek aracın muayenesi bitirilmez ve Araç Trafik Belgesi onaylanmaz.

Sözkonusu Raporun bir örneği aracı getirene verilir ve aracın tekrar muayene si sırasında verilen rapordaki eksikliklerin giderilip giderilmediği kontrol edilir. Bir aylık süre içinde aynı muayene istasyonuna geline ikinci muayeneden muayene ücreti alınmaz. İkinci muayene tarihinden veya bir aylık sürenin dolmasından sonra geline muayenelerden muayene ücreti tam olarak alınır. Eksiklikler tamamlanmadığı sürece muayene işlemi tamamlanmış sayılmaz.

EMNİYETSİZ: Aracın; can ve mal emniyeti ile trafik güvenliği açısından tehlikeli olacak derecede kusurlarının eksikliklerinin tespiti halinde muayenesi onaylanmaz. Bu tür araçlar için emniyetsiz araç tutanağı düzenlenerek durum trafik zabıtasına bildirilir." Hükümleri yer almaktadır.

Bakanlığımızca yayımlanan 2010/KUGM- 08 /ARAÇ MUAYENE sayılı Genelgenin ARAÇ MUAYENE İŞLEMLERİNE İLİŞKİN HUSUSLAR başlıklı 5 inci bölümünün 1 inci maddesi ile muayene sonucunda "EMNİYETSİZ" sınıfına giren kusurları tespit edilen araçların muayene tekrarları da, Yönetmeliğin 8 inci maddesinde "AĞIR KUSURLU" araçlar için belirlenen muayene tekrarına uygun olarak yapılması sağlanmıştır.

Bu çerçevede muayene sonucu "Ağır Kusurlu" veya "Emniyetsiz" oldukları tespit edilen araçların eksikliklerinin giderilmesi için 1 aylık süre tanınmış olup, bu süre içerisinde muayene tekrarına gelen araçlardan muayene ücreti alınmamaktadır. İkinci muayene tarihinden veya bir aylık sürenin dolmasından sonra geline muayenelerden muayene ücreti tam olarak alınır. Eksiklikler tamamlanmadığı sürece muayene işlemi tamamlanmış sayılmaz.

Yine aynı yönetmeliğin 6 ncı bölümünün 11 inci maddesi gereğince, araç muayenesi sonucunda ağır kusurlu ve/veya emniyetsiz olduğu tespit edilen araçlar, belirlenen eksikliklerin giderilmesi için herhangi bir yetkili servis ve/veya tamirhaneye istasyonlarda görevli personel tarafından yönlendirilemez. Genelgeye aykırı davranan işleticilere 2918 sayılı Kanunun 35 inci maddesinde öngörülen yaptırımlar uygulanır. Nitekim Bakanlığımızca işletici firmalara bugüne kadar 97.253 TL trafik idari para cezası uygulanmıştır.

Ayrıca, Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmeliğin 8 inci maddesinin son paragrafı "Yurt dışında ikamet eden veya ticari faaliyet nedeni ile sürekli yurt dışında bulunan araçların yasal süresi içinde muayenesinin yapılamaması durumunda, bu durumun belgelendirilmesi halinde, yurda giriş tarihinden itibaren bir ay içinde muayenesini yaptıran araçlara 2918 sayılı Kanunun 35 inci maddesinde yer alan %5 fazla ücret tahsili hususu uygulanmaz." hükmü uyarınca, sözkonusu araçlar için bu durumun belgelendirilmesi halinde %5'lik gecikme bedeli alınmamaktadır.

Karayolunda seyreden motorlu ve motorsuz araçların Bakanlığımızca geçici işletme yetki belgesi veya işletme yetki belgesi ile yetkilendirilen araç muayene istasyonlarında yapılan periyodik muayeneleri sonucu, araçlarda belirlenen eksikliklerin/kusurların hangilerinin emniyetsiz, ağır kusur veya hafif kusur grubuna girdiğinin belirlenmesi amacıyla Araç Muayenesi Sonucu Belirlenen Eksikliklere İlişkin Kusur Grupları Yönergesi yayımlanmış olup, sözkonusu Yönergeye göre araç muayenelerinde hangi cins araçların hangi test ve incelemelerden geçirileceği, hangi kusurların muayene raporuna yazılabileceği belirtilmiş olup, Yönerge eki kusurlar tablosunda yer almayan kusurların muayene raporuna yazılması mümkün olmamaktadır.

Ayrıca, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 35 inci maddesinde, muayene süresi geçirilen her ay için muayene ücreti, yetki verilen gerçek veya tüzelkişi ya da alt işleticiler tarafından % 5 fazlası tahsil edilen gecikme bedelinin tamamı Hazineye aktarılmakta olduğundan, tahsil edilen gecikme bedellerinden işletici veya alt işleticilerin bir karı ve/veya kazanımı bulunmamaktadır.

Öte yandan, araç muayene istasyonlarda yaşanan yoğunlukların ve vatandaşların zaman kayıplarının önlenmesi amacıyla ülke genelinde araç yoğunluğunun fazla olduğu illerimizde toplam 130 istasyonda randevulu sisteme geçilmiş olup, vatandaşlar muayene istasyonuna gitmeden randevu almaları durumunda zaman kaybetmeden araçlarının muayenelerini yaptırabilmektedir. Vatandaşlarımızın araç muayene istasyonlarında bulundukları süre içerisinde ihtiyaçlarını (yeme-içme, tuvalet, mescit vb.) karşılayabilmeleri için sosyal tesis kurulumu çalışmaları devam etmekte, bugün itibarıyla 12 adet istasyonda bahse konu tesisler vatandaşlarımızın ihtiyaçlarına cevap vermektedir. Bu sayının artırılması yönündeki çalışmalarımız devam etmektedir.